

439/2000 Sb.

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotnictví
ze dne 6. prosince 2000
o očkování proti infekčním nemocem

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 108 odst. 1 k provedení § 45, § 46 odst. 1, 2 a 6 a § 47 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen "zákon"):

§ 1

Rozsah úpravy

Tato vyhláška upravuje členění očkovaní a podmínky provedení očkovaní, způsoby vyšetřování imunity, pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění, jakož i stanoví podmínky, za nichž mohou být v souvislosti se zvláštním očkovaním fyzické osoby zařazeny na tato pracoviště.

§ 2

Očkování

- (1) Očkování proti infekčním nemocem se provádí jako
- a) pravidelné očkování, kterým se rozumí očkování všech fyzických osob určitých věkových skupin nebo očkování skupin fyzických osob vymezených vyšším rizikem infekce z důvodů jiných než pracovních,
  - b) zvláštní očkování, kterým se rozumí očkování fyzických osob činných na pracovištích s vyšším rizikem vzniku infekce,
  - c) mimořádné očkování, kterým se rozumí očkování fyzických osob k prevenci infekcí v mimořádných situacích,
  - d) očkování při úrazech, poraněních a nehojících se ranách, kterým je očkování fyzických osob k prevenci vzniku ranných infekcí,
  - e) očkování před cestou do zahraničí, kterým se rozumí očkování fyzických osob k prevenci infekcí během pobytu těchto osob v zahraničí, především v oblastech s vyšším rizikem nákazy,
  - f) další očkování na žádost, kterými se rozumí očkování fyzických osob, které nepatří do skupiny uvedené v písmenech a) až e) a které si přejí být očkovaním chráněny proti infekcím, proti kterým je k dispozici očkovací látka.

(2) Základním očkovaním se rozumí podání jedné nebo více dávek očkovací látky potřebných k dosažení specifické odolnosti proti dané infekci. Přeočkovaním se rozumí podání obvykle jedné dávky očkovací látky, která po základním očkovaní opět navodí požadovaný stav odolnosti proti dané infekci.

§ 3

Pravidelné očkování proti tuberkulóze

(1) Základní očkování se provede nejdříve čtvrtý den a nejpozději do konce šestého týdne po narození dítěte. Po třech až čtyřech měsících po očkovaní se provede přešetření místa vpichu a regionálních uzlin. Pokud nebude zjištěna žádná lokální reakce, provede se přeočkování zpravidla po skončení základního očkovaní proti ostatním infekčním nemocem, a to v případě negativního tuberkulinového testu.

(2) Pokud nelze základní očkování provést v daném termínu, odloží se až po provedení všech ostatních základních očkování prováděných v rámci pravidelného očkování dětí, s výjimkou kojenců patřících do dispenzární skupiny kontaktů s aktivní tuberkulózou, kteří se očkují přednostně před ostatním očkováním. Očkují se jen děti s negativním tuberkulinovým testem.

(3) Přeočkování se provede v 11 letech věku po předchozím provedení tuberkulinového testu u dětí tuberkulin negativních.

§ 4

Pravidelné očkování proti záškrtu, tetanu,
dávivému kašli a invazivnímu onemocnění
vyvolanému Haemophilem influenzae b

(1) Základní očkování se provádí v době od započatého devátého týdne po narození, vždy však až po zhojení postvakcinační reakce po očkování proti tuberkulóze, a to třemi dávkami podanými v intervalech 1 až 2 měsíců mezi sebou tak, aby třetí dávka byla podána do konce prvního roku života, a čtvrtou dávkou v osmáctém až dvacátém měsíci života.

(2) Přeočkování se provádí očkovací látkou proti záškrtu, tetanu a dávivému kašli v pátém roce života.

(3) Další přeočkování proti tetanu se provede očkovací látkou proti tetanu ve čtrnáctém roce života a pak u fyzických osob, které byly očkovány podle tohoto a předchozích odstavců vždy po každých 10 až 15 letech.

(4) Základní očkování proti tetanu u dospělých se provede třemi dávkami podanými v intervalech druhá dávka za 6 týdnů po první dávce a třetí dávka za 6 měsíců po druhé dávce.

§ 5

Pravidelné očkování proti přenosné dětské obrně

(1) Základní očkování se provede dvěma dávkami živé očkovací látky podanými odděleně ve dvou etapách (březen, květen) u dětí, které se narodily v předcházejícím roce.

(2) Přeočkování se provede v kalendářním roce následujícím po roce, v němž bylo provedeno základní očkování, a to opět ve dvou etapách (březen, květen) a dále u dětí ve 13. roce života ve druhé etapě (květen).

(3) Za úplné očkování se považuje aplikace pěti dávek očkovací látky.

§ 6

Pravidelné očkování proti spalničkám,
zarděnkám a příušnicím

(1) Základní očkování se provede živou očkovací látkou, a to nejdříve první den 15. měsíce života.

(2) Přeočkování se provede za 6 až 10 měsíců po provedeném

základním očkování, v odůvodněných případech i později.

§ 7

Pravidelné očkování proti virové hepatitidě B

(1) Očkování se provede podáním 2 až 3 dávek podle doporučení výrobce ve schválené příbalové informaci.

(2) První dávka očkovací látky se podá dětem v prvních měsících života podle typu očkovací látky. Jde-li o novorozence HBsAg pozitivních matek, očkování se provede ještě před podáním očkovací látky proti tuberkulóze (§ 3 odst. 1), a to nejpozději do 24 hodin po narození.

(3) V případě dětí, které nebyly proti virové hepatitidě B očkovány podle odstavce 2, se provede očkování ve dvanáctém roce života.

(4) Očkování se provede i u fyzických osob, které mají být zařazeny do pravidelných dialyzačních programů, a to ještě před jejich zařazením, dále u fyzických osob nově přijatých do ústavů sociální péče (s výjimkou domovů důchodců a domovů-pensionů pro důchodce), v případech sexuálních kontaktů osob s onemocněním virovou hepatitidou B nebo nosičstvím HBsAg a v opodstatněných případech u osob žijících ve společné domácnosti s osobami s onemocněním virovou hepatitidou B nebo nosičstvím HBsAg.

§ 8

Pravidelné očkování proti chřipce a nákazám vyvolaným Streptokokem pneumoniae

(1) Očkování proti chřipce se provede každý rok u fyzických osob umístěných v léčebnách pro dlouhodobě nemocné, domovech důchodců a domovech-pensionech pro důchodce. Očkování se provede též u fyzických osob umístěných v ústavech sociální péče, pokud tyto osoby trpí chronickými nespecifickými onemocněními dýchacích cest, chronickým onemocněním srdce, cév a ledvin nebo diabetem.

(2) U fyzických osob uvedených v odstavci 1 se provede též očkování proti nákazám vyvolaným Streptokokem pneumoniae a dále se očkování neopakuje.

§ 9

Pravidelné očkování proti virové hepatitidě A a virové hepatitidě B při neprofesionálním poranění injekční jehlou

Očkování proti virové hepatitidě A a virové hepatitidě B se provede po neprofesionálním poranění injekční jehlou po ověření stavu imunity u těch poraněných, u kterých vyšetření imunity neprokáže protilátky proti virové hepatitidě A nebo pokud hladina antiHbs protilátek bude nižší než 10 IU/litr.

§ 10

Zvláštní očkování proti meningokokové meningitidě

Zvláštní očkování proti meningokokové meningitidě se provede u fyzických osob pracujících na pracovištích uvedených v § 20

odst. 1.

§ 11

Zvláštní očkování proti virové hepatitidě B

(1) Zvláštní očkování proti virové hepatitidě B se provede u fyzických osob pracujících na pracovištích uvedených v § 20 odst. 2, pokud jsou činné při vyšetřování a ošetřování osob, o něž mají pečovat, a to ještě před započítím jejich činnosti na uvedených pracovištích. Dále se provede u studujících lékařských fakult a zdravotnických škol a dále u studentů připravovaných na jiných vysokých školách, než jsou lékařské fakulty, pro činnosti ve zdravotnických zařízeních při vyšetřování a ošetřování nemocných a u studujících na středních a vyšších odborných sociálních školách připravovaných pro činnosti v ústavech sociální péče při vyšetřování a ošetřování fyzických osob přijatých do těchto zařízení.

(2) Očkování se nemusí podrobit osoby uvedené v odstavci 1 s prokazatelně prožitým onemocněním hepatitidou B a osoby s titrem protilátek proti HBsAg přesahujícím 10 IU/litr.

(3) Zvláštní očkování proti virové hepatitidě B se provede jednou dávkou očkovací látky za 6 měsíců po provedeném vyšetření antiHBs protilátek, pokud se tímto vyšetřením prokáže nižší hladina protilátek než 10 IU/litr. Vyšetření antiHbs protilátek se provede za 6 až 8 týdnů po ukončení základního očkování.

§ 12

Zvláštní očkování proti vzteklině

Zvláštní očkování proti vzteklině se provede u fyzických osob určených k činnosti na pracovištích uvedených v § 20 odst. 3, a to ještě před započítím jejich činnosti na uvedených pracovištích.

§ 13

Zvláštní očkování proti chřipce a nákazám vyvolaným Streptokokem pneumoniae

Zvláštní očkování proti chřipce a nákazám vyvolaným Streptokokem pneumoniae se provede u fyzických osob pracujících na pracovištích uvedených v § 20 odst. 4, a to v případě očkování proti chřipce každý rok, v případě očkování proti nákazám vyvolaným Streptokokem pneumoniae jen jedenkrát, dále se očkování neopakuje.

§ 14

Očkování proti vzteklině a proti tetanu při úrazech, poraněních a nehojících se ranách

(1) Očkování proti tetanu se provede při úrazech, poraněních a nehojících se ranách, u nichž je nebezpečí onemocnění tetanem. Očkování se provede podle schématu uvedeného v příloze.

(2) Očkování proti vzteklině se provede při pokousání nebo poranění zvířetem podezřelým z nákazy vzteklinou.

§ 15

Provádění očkování

(1) Pravidelné očkování dětí, s výjimkou očkování novorozenců proti tuberkulóze a proti virové hepatitidě B u novorozenců HbsAg pozitivních matek, provádí příslušný praktický lékař pro děti a dorost; očkování novorozenců proti tuberkulóze a proti virové hepatitidě B u novorozenců HbsAg pozitivních matek provádí v porodnicích lékaři novorozeneckých oddělení; přeočkování proti tuberkulóze zajišťují odborní lékaři pneumoftizeologové. Pravidelné očkování dospělých fyzických osob provádějí příslušní praktičtí lékaři pro dospělé.

(2) Zvláštní a mimořádné očkování provádějí příslušní praktičtí lékaři, lékaři závodní preventivní péče nebo lékaři hygienické stanice.

(3) Očkování proti tetanu při poraněních a nehojících se ranách provádějí lékaři, kteří ošetřují poranění nebo nehojící se ránu, popřípadě příslušní praktičtí lékaři nebo lékaři závodní preventivní péče. Očkování proti vzteklině po poranění zvířetem podezřelým z nákazy vzteklinou provádějí lékaři antirabických center při vybraných infekčních odděleních nemocnic. Očkování před cestou do zahraničí se provádí jen ve zdravotnických zařízeních a zařízeních ochrany veřejného zdraví určených v příloze 1 zákona.

(4) Parenterální aplikace očkovací látky se provádí vždy u každé fyzické osoby za aseptických podmínek, samostatnou sterilní injekční stříkačkou a samostatnou sterilní injekční jehlou.

(5) Současně lze očkovat na různá místa těla živé i neživé očkovací látky. Pokud není provedeno podání různých očkovacích látek současně, dodržuje se po podání živých látek interval 1 měsíc a po podání neživých očkovacích látek 14 dní, po očkování proti tuberkulóze lze očkovat nejdříve za dva měsíce, avšak vždy až po zhojení prvotní reakce. Ve výjimečných případech lze uvedené intervaly zkrátit.

§ 16

Kontraindikace očkování

(1) Posouzení, zda je u očkované osoby očkování indikováno či kontraindikováno, přísluší očkujícímu lékaři, v případě trvalé kontraindikace příslušnému odbornému lékaři.

(2) Kontraindikace použití očkovací látky jsou uvedeny ve schváleném údaji o přípravku, případně v příbalové informaci.¹⁾

(3) Osoby s prokázanými trvalými kontraindikacemi očkování proti
a) dávivému kašli lze očkovat acelulární (nebuněčnou) vakcínou,
b) přenosné dětské obrně lze očkovat neživou očkovací látkou.

---

1) § 52 odst. 1 a 2 zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů.

§ 17

Postup při výskytu nežádoucího účinku a závady očkovací látky

Definici a systém hlášení nežádoucího, závažného nežádoucího a neočekávaného nežádoucího účinku a závady v jakosti očkovací látky stanoví zvláštní právní předpis.1)

-----
1) § 52 odst. 1 a 2 zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů.

§ 18

Případy, kdy je třeba provést vyšetření imunity a způsoby jejího vyšetřování

Před přeočkováním dětí proti tuberkulóze podle § 3 odst. 1 a 3 se provede vyšetření imunity tuberkulinovým testem, přeočkování se provede jen u tuberkulin negativních.

§ 19

Podmínky provedení pasivní imunizace

(1) U osob očkovaných podle § 14 odst. 1 se v případech uvedených v příloze provede i pasivní imunizace podáním lidského hyperimunního antitetanického globulinu.

(2) U osob očkovaných podle § 14 odst. 2 v případech, kdy to doporučuje schválená příbalová informace výrobce k použití očkovací látky proti vzteklině, se podá také hyperimunní antirabický globulin.

(3) U novorozenců matek HbsAg pozitivních očkovaných podle § 7 odst. 2 se podá též hyperimunní globulin proti virové hepatitidě B.

(4) U osob očkovaných podle § 9 se podá též normální lidský imunoglobulin.

§ 20

Pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění

(1) Pracovišti s vyšším rizikem vzniku meningokokové meningitidy jsou pracoviště zdravotnické záchranné služby, anesteziologicko-resuscitačních oddělení a pracoviště infekčních oddělení a dětských lůžkových oddělení.

(2) Pracovišti s vyšším rizikem vzniku virové hepatitidy B jsou pracoviště chirurgických oborů, oddělení hemodialyzační a infekční, lůžková interní oddělení včetně léčeben dlouhodobě nemocných a interní pracoviště provádějící invazivní výkony, oddělení anesteziologicko-resuscitační, jednotky intenzivní péče, laboratoře mikrobiologických, hematologických, biochemických a imunologických pracovišť, laboratoře transfuzních stanic, jakož i domovy důchodců, domovy-pensiony pro důchodce a ústavy sociální péče.

(3) Pracovišti s vyšším rizikem vzniku vztekliny jsou laboratoře, kde se pracuje s virulentními kmeny vztekliny.

(4) Pracovišti s vyšším rizikem vzniku chřipky a nákaz vyvolaných Streptokokem pneumoniae jsou léčebny dlouhodobě nemocných, domovy důchodců, domovy-pensiony pro důchodce a ústavy sociální péče.

§ 21

Podmínky, za nichž smějí být fyzické osoby
zařazeny na pracoviště s vyšším rizikem
vzniku infekčního onemocnění

Na pracoviště uvedená v § 20 odst. 2 smějí být fyzické osoby, které na nich nebyly dosud činné, zařazeny v souvislosti se zvláštním očkováním nejdříve po podání druhé dávky očkovací látky za předpokladu, že další očkování bude ukončeno v předepsaném termínu.

§ 22

Náležitosti záznamu o očkování

V záznamu se uvede druh očkovací látky, datum podání, číslo šarže, podpis a razítko očkujícího lékaře.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 23

Očkování proti invazivnímu onemocnění vyvolanému Haemophilem influenzae b podle § 4 a očkování proti virové hepatitidě B podle § 7 odst. 2 a 3 se zahajuje za 6 měsíců po nabytí účinnosti této vyhlášky.

§ 24

Zrušují se:

1. vyhláška č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem,
2. vyhláška č. 527/1991 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem,
3. vyhláška č. 19/1994 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 48/1991 Sb., o očkování proti přenosným nemocem, ve znění vyhlášky č. 527/1991 Sb.

§ 25

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Ministr:
prof. MUDr. Fišer, CSc. v. r.

Příl.

Imunoprofylaxe tetanu při poranění

lidský 	Skupina	Anatoxin	Hyperimunní antitetanický imunoglobulin
---+ Řádně očkování do 15 let věku 		-	-
---+ Řádně očkování nad 15 let věku do 5 let po očkování nad 5 let po očkování 		- 0,5 ml	- -
---+ Neúplné očkování - 1 dávkou v době 3 - 6 týdnů před poraněním - 2 dávkami v době 3 týdnů - 10 měsíců před poraněním 		0,5 ml 0,5 ml	- -
---+ Neočkování nebo neúplně očkování s intervaly jinými než uvedenými výše informace		0,5 ml*	dávka dle příbal.
---+ Osoby nad 60 let věku s dokladem o očkování v posledních 10 letech bez takového dokladu informace		0,5 ml 0,5 ml*	- dávka dle příbal.

* Pozn.: A dále se pokračuje v základním očkování podle § 4.
</XMP></BODY></HTML>